

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ A NEJLEPŠÍ ČESKÝ TYDENNÍK NA ZÁPADĚ

BEST ADVERTISING MEDIUM IN THE GREAT NORTHWEST

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICE.

PUBLISHED AND DISTRIBUTED UNDER PERMIT NO. 150, AUTHORIZED BY THE ACT OF OCTOBER 6, 1917, ON FILE AT THE POST OFFICE OF OMAHA, NEB. By order of the President. A. S. BURLERSON, Postmaster General. ČÍSLO 24. ZALOŽEN R. 1914. ROČNÍK 48. OMAHA, NEBR., DNE 1. LEDNA, 1919.

Stanovisko Francie k míru a Rusku

Zahraněční ministr Pichon o stanovisku Francie k mírové konferenci a k Rusku

Intervence v Rusku je nevyhnutelnou, ale bude pozůstávat z pomoci Rusům.—Poláci v boji s Němci v Poznani.

Paříž, 30. prosince. — Bouré, jež visela v ovzduší francouzské poslanecké sněmovny po posledních čtyřech dnech, propukla včera odpoledne, kdy Stephen Pichon, ministr zahraničních záležitostí, za prudké bouře socialistických poslanců a protidemokraticí stoupenů vlády nastínil francouzské podmínky míru.

Ministr prohlásil, že Francie na dohodu přistoupila, aby veškeré jednání mírové konference bylo veřejné a aby obecnost plně s ním byla seznámena. Ozámil, že intervence v Rusku je nevyhnutelnou, ale že bude defenzivního charakteru, pokud francouzského vojska se týče, a že ofenzivní operace budou-li podnikány, musí být zahájeny ruským vojskem samotným.

Bylo patrné po celý minulý týden, že od páneí premiéra Clemenceaua jsou rozhodnutí postavili se na odpor povolení rozpočtu v obnosu 10,000,000,000 franků na první tři měsíce roku 1919, neznámí-li vláda bud' prostřednictvím premiéra anebo zahraničního ministra podmínky míru.

Poslanec Franklin-Bouillon, který je členem výboru pro zahraniční záležitosti, přivedl záležitost tu na předeslaný útokem na Pichona a vládní stanovisko. Od čtvrtka vládní stolec odpírala odpovídati na všechny dotazy, ale včera odpoledne Pichon konečně připraven byl k odpovědi. Ve své řeči prohlásil:

Za prvé, že francouzská vláda dala svůj souhlas k tomu, aby veřejnost byla plně seznámena s jednáním mírového kongresu, čímž odpovídal na interpelace socialistického poslance Marcela Cachina, z minulého pátku, kdy žádal premiéra Clemenceaua, aby naznačil, bude-li v mírové konferenci upuštěno od tajné diplomacie a bude-li s jednáním seznávena veřejnost.

Za druhé, že francouzská vláda přijala princip lity národů a pracuje nyní na účinném uskutečnění této myšlenky, čímž odpovídal na interpelaci socialisty Brauckera.

Za třetí, že vláda nepřeje si žádných anexí, nicméně rezervuje si právo úpravy pomězi Elzaska a Lotrinska, aby chránila se proti útokům v budoucnosti, čímž odpovídal na dotaz Franklin-Bouillona.

Za čtvrté, že vláda nevyhází z toho předpokladu, že otázka diplomatického zastoupení národů vyvstala v přítomné době.

Za páté, intervence v Rusku je nevyhnutelnou.

V budoucnosti ofenzivní intervence bude nutností k zničení bolševismu. Takové operace ale musí být provedeny ruským vojskem, jehož 100,000 je v současné době pohotovost v Oděse.

Socialisté přerušovali řečníka voláním, že válka započíná znovu, a president poslanecké sněmovny, Dischanel, byl nucen pohroziti, že nechá vyvésti jednoho z nejvíce rádičích socialistů. Pichon snažil se uklidnití bouři chladnokrevností. Odepřel odpovědět na dotaz, je-li vláda připravena oznámiti jména svých mírových delegátů.

Prohlásil, že poslanecká sněmovna musí mít ve vládu důvěru. Poslanecká sněmovna zasedala včera z toho důvodu, že rozpočet musí být přijat před 31. prosincem po-

laneckou sněmovnou i senátem.

Londýn, 30. prosince. — Střelba německých důstojníků na spojenecký automobil, nesoucí americké vojáků, zavdala podnět k pouličním bojům v Poznani v pátek, dle sdělení depeše Exchange telegrafické kanceláře z Kodaně. Němci v těchto bojích byli poraženi. Asi 138 osob, zahrnuje v to jistý počet žen a dětí, usmrceno bylo během pouličních bojů. Depeše sděluje:

"K urdukým bojům došlo mezi Poláky a Němci v Poznani v pátek a v důsledku jich třicet osm žen a asi 100 Němců a Poláků bylo usmrceno. K bojům došlo po té, když německý důstojník vypálil na spojenecký automobil, který ubíral se k Varšavě, nesa amerického vojáků.

"Němci pohanili vlajku a polská garda byla povolána. Boje trvaly několik hodin a posléze Němci byli poraženi. Delegace anglické misie protestovala u německého velitele města, generála Schlimmelfenga, ale německý velitel prohlásil, že nemá žádné kontroly nad vojáků."

Berlín, 30. prosince. — Zahraněční ministr Haase, ministr veřejného blaha Barth a ministr demobilisace Dittman vystoupili z kabinetu včera o půlnoci, když centrální rada rozhodla proti neodvislým socialistům ve většině otázek, které neodvislí socialisté k uvažování předložili.

Premiér Ebert, finanční ministr Scheidemann a ministr Landsberg mají ve své moci revoluční vládu. Převládá náhled, že většinoví socialisté utvoří nový kabinet za pomoci liberálních měšťanských stran. Tak krize, jež trvala celý minulý týden, skončila vítězstvím většinových socialistů.

Japonci odvolají část svých vojsk z asijské Sibíře

Honolulu, 30. prosince. — Tokijská depeše časopisu Nippunjijí praví, že japonské ministerstvo války oznámilo, že polovina japonského vojska ze Sibíře bude brzy odvolána.

Hindenburg a Vilém byli zbabělci

Spa, Belgie, 30. prosince. — Při prohlídce bývalého hlavního stanu německého generálního štábu se zjistilo, že opatřen byl podzemní skrýšemi, do kterých Hindenburg, velitel německých vojsk, se často uchýloval, když nad krajinou objevili se vzduchoplavci spojenců. Spa bylo vzdáleno od skutečného bojiště aspoň den jízdy. Bývalý císař měl podobné skrýše v Neuhaus. Ti, kdož seznámili byli s životem Hindenburgovým a Hohenzollernovým za války, sdělují, že si rychle vždy přisílili do svých krytů, jakmile bylo oznámeno, že vzduchoplavci spojenců nacházejí se nad krajinou.

Doprava z Paříže do Bruselu jest opět obnovena

Paříž, 30. prosince. — Doprava po železnici mezi Paříží a Bruslem v Belii, jež byla zastavena na počátku války, byla opět obnovena v neděli.

Bývalý obchod stal se vojenskou nemocnicí.

Místnosti, které známy byly jako jeden z největších obchodů na světě, proměněny byly ve vojenskou nemocnici, kde dostává se ošetření raněným a nemocným vojákům, příslých z zámoří. Budova v New Yorku, kde nalézaly se závody Siegel-Cooper Co. a J. B. Greenhut, proměněna byla v největší základní nemocnici ve Spojených Státech. Fotografie naše znázorňuje scénu v této nemocnici.

Volby v Anglii vítězstvím premiéra L. George

Vládní koalice bude mít 519 míst v novém parlamentě.

Londýn, 30. prosince. — Nejvýznačnější známkou anglických voleb bylo rozhodné vítězství koalice Lloyda George a úplná porážka stoupenů bývalého premiéra Asquitha, pacifistů, ženských kandidátek a protivníků přítomné administrace, jakož i vítězství Sinn Feinistů na celé čáře.

Ze koaliční vláda vyjde vítězně z voleb, bylo předvídáno, přes to, že v některých kruzích předpovídala se velká síla dělnických kandidátů, ale že Lloyd George bude ovládati tak převážnou většinu v novém parlamentě v proporcí téměř pět k jedné, neodvažovali se předpovídati nejdodanější stoupeni koalice.

Premiér Lloyd George má 518 míst pro svoji koalici. Ze čtyřech míst zprávy o výsledku voleb doposud nejsou určité. Celkový počet míst v novém parlamentě je 707. Sinn Feinisté mají asi sedmdesát členů a dělnické strany asi sedmdesát pět. Ze ženských kandidátek toliko jedna byla úspěšná a sice hraběnka Markieviczová, zvolená v okrese sv. Patrieka v Dublině jako kandidátka Sinn Feinistů. Poněvaž ale Sinn Feinisté odpírají zasedati ve Westminsteru, poslanecká sněmovna, anglická bude výhradně složena z mužů. Všechny ostatní ženské kandidátky byly poraženy, jakkoliv mezi nimi nalézaly se ženy, jež se činně podílely na veřejném životě. Z těchto Christabel Pankhurstová nacházela se nejbližší svého cíle, byvši poražena toliko malou většinou dělnickým kandidátem.

Sinn Feinisté, jak ostatně bylo očekáváno, zvlíšili netoliko v těch částech Irska, jež považovány byly za jejich domov, ale i v jiných, nejistých, ponechavše nacionalistům irským toliko sedm míst. John Dillon, vůdce nacionalistů, poražen byl E. De Valerou, Sinn Feinistou, v East Mayo.

Z dosavadních koaličních ministrů netoliko žádný nebyl poražen, ale většina z nich byla zvolena na překvapivě nízkými většinami. — Většina Lloyda George je, ku příkladu, 12,000; Winston Churchillova, 15,000, a Andrew Bonar Lawova 13,000. Většiny kolem 10,000 byly obyčejně v koaličních kandidátů. Pacifisté na druhé straně utrpěli těžkou porážku. Mezi poraženými nacházeli se také Phillip Snowden a Arthur Henderson, vůdce dělnických stran, nejménější ze všech anglických pacifistů.

Mezi překvapení voleb patřila porážka H. H. Asquitha, bývalého premiéra. Dělnické strany rozhodně počítaly na více míst v novém parlamentě a nespěch jejich byl takovým překvapením jako rozhodná porážka stoupenů Asquithových. Očekávaly, že podarí se jim zvoliti nejméně 100 členů, leč získali toliko asi sedmdesát pět, z nichž deset je stoupenů koalice. Nicméně je to větší zastoupení nežli měly dělnické strany v starém parlamentě.

Dcera Trockého zatčena ve Varšavě

Ženeva, 30. prosince. — Dcera Leona Trockého, bolševického ministra války a námorníctví, a bolševický agitátor Levov byla zatčena ve Varšavě, dle sdělení polské zpravodajské kanceláře v Lausanne. Šest milionů marek bylo nalezeno v jejích bytě.

Italie proti uznání Jugoslavie

Washington, D. C., 30. prosince. — Uznání Jihošlovanského státu, jež bylo zamýšleno spojeneckými, bylo až do přítomné doby májeno opozicí Itálie, dle prohlášení vydaného z úřadovny Jihošlovanské národní rady. Poněvaž jihošlovanské části Rakouska připojily se k Srbstvu, tato země nebude s mojí podíletí na konferenci, nebude-li poskytnuto uznání Chorvatům, Slovincům a Srbům v bývalém Rakousko-Uhersku. "Rozdrobení Rakouska a utvoření nových neodvislých států, z kterých Československo a Jugoslavie zaujaly definitivní útvar," praví se v prohlášení. "postavilo do popředí otázku: Kdo bude reprezentovati bývalou říši na mírové konferenci? Dvě druždy domínající plemena v Rakousko-Uhersku, Němci a Maďari, byla opuštěna bývalými ujařenými národy a severka se na neopatrně menšiny. Není možno, aby zástupci jejich zastupovali bývalé ujařmené národy. Není pochybnosti o tom, že Českoslovákům, Jihošlovánům a Rumunům musí se dostati příležitosti k jednání za sebe na této konferenci. Je ale jakási nechuť na straně spojenců. Tyto nové státy, s výjimkou Československa, nebyly uznány spojeneckými. Uznání Jugoslavie bylo oddalováno Itálií. V poslední době ale vyvinuly se jisté úsilosti, které zastoupení Jihošlovánům na mírové konferenci téměř zaručují. Jihošlované v bývalém Rakousko-Uhersku nepředstavují žádnou politickou organizaci. Proklamovali a zorganizovali jednotný stát se Srbstvem a Černou Horou — dvěma uznanými spojeneckými a funkce nového státu započaly, jakmile nové společné ministerstvo bylo ustaveno. Vyloučení Jugoslavie z mírové konference znamenalo by vyloučení Srbska a Černé Hory.

Francouzové porazili Ukrajince v tuhé bitvě

Republikánská vojska ustoupila z Oděsy po porážce.

Oděsa, 30. prosince. — Pouliční boje, trvající třináct hodin, jímž byla uvítána francouzská vojska při svém vstupu na půdu Ukrajiny, skončeny byly v pátek o 5. hodině, kdy republikánští důstojníci pod bílou vlajkou dostavili se do hlavního stanu francouzského vojska. Prohlásili, že bitva byla zahájena proti ruské dobrovolnické armádě, jež postavila se proti přítomné republikánské diktatuře v Ukrajině, ale že republikáni nechtějí bojovati proti sborům francouzským.

Generál Borins, velitel francouzského vojska, oznámil důstojníkům, že dobrovolnická armáda je nyní pod francouzským velením. Odevzdal pak jim ultimatum, nařizující, aby opustili město v půl hodiny a zanechali svoje zbraně a železniční vozy na Kyjevské železnici. Republikánský štáb na to nařídil ústup pět mil z Oděsy, ponechav v moci francouzského vojska značné množství střeliva, několik děl a asi 500 zajatců, ale většina republikánských vojáků, celkem asi 8,000 mužů, došed vyzbrojených, je nedaleko města.

V pátečních bojích moderních zbraní bylo používáno oběma stranami, od obrněných automobilů a strojových pušek až do velkých děl. Hlavní náměstí, poštovní úřadovna a železniční stanice nesou četné známky bojů. Francouzská vojska podílela se na bitvě jako rezervy, ponechavše vlastní sbor ruským dobrovolnickým sborům, jichž ztráty byly asi 100 mužů. Toliko jeden Francouz byl poražen. Generál Borins ale pohrozil, že francouzských vojsk bude použito k útoku, nedojde-li k okamžité kapitulační republikánských vojsk. K zahájení bojů došlo ve chvíli, kdy dívky vycházely ze škol, tak že velké množství jich ocitlo se v nebezpečí. Velké množství školních dítek zůstalo ve školních budovách po celou noc.

Generál Borins nařídil nepokléknout vojsku v Ukrajině, aby pomáhalo při udržování pořádku a slibuje přísné tresty, nestane-li se tak. Převládá všeobecný náhled, že republikáni nebudou s to shromážditi dostatečně silná vojska oproti Francouzům, tak že postavení direktorátu je nepevné. Fran-

couzský diplomatický zástupce, Henno, připouští však, že udržování pořádku v Ukrajině bude těžkým úkolem s ohledem na nepřátelství různých stran.

Otázka zakročení v Rusku v popředí zájmu v kapitole

Washington, D. C., 30. prosince. — Zprávy z Paříže a Londýna, naznačující, že spojeneckí upustili od plánu zakročení v Rusku ve velkém měřítku, nejsou přijímány zdejšími diplomaty za konečné rozhodnutí. Většina těchto diplomatů je toho názoru, že otázka tato doposud není vyřízena. V přítomné době prezident Wilson má vliv na evropské státníky a je dobře známo, že sám je proti vojenskému zakročení v Rusku, dávaje přednost nevojenské a nepolitické pomoci. V Anglii, zvlášť v dělnických kruzích, jeví se silná opozice proti válce v Rusku. Francouzský tisk, vyjímaje tisku socialistického, je však pro zakročení. Anglie, jak se sděluje, přišla k náhledu, že příčný zakročení v Rusku již přestaly existovati. Německo nebude nyní s to získavati potřeby z Ruska a i kdyby získávalo, nemůže to být na škodu spojencům. Jiná situace se vyvinula ve východní Evropě a Německo vlastně nemá již přímého spojení s Ruskem a kdyby i mělo, nepadalo by na váhu. Německo se vzdalo a není již žádného nebezpečí, že by mohlo se zmocniti zásob potřeb v Archangelsku a Vladivostoku. Nyní záležitosti bude hlavně na Rusech, aby se spojili a obnovili pořádek. Je-li většina obyvatelstva snášlení nebolševického, pak jednota může být šina obyvatelstva snášlení neboli Rusové většinou přívrženci bolševismu, žádná vojenská intervence nebyla by s to obnoviti vládu jiných stran.

Československo získá africkou kolonii

Praha, 30. prosince. — Mocnosti Dohody rozhodly se dáti Československu bývalou německou kolonii Togo v Západní Africe a severní části Uherska, tak aby pomězi shodovalo se s historickými hranicemi slovenského území. Sděluje se, že nota byla poslána Uherstvu, v které vyznačují se navržené hranice, a uherská vláda se žádá, aby zblžné území vyklidila. (Togo čili Země Togů leží na Otročím pobřeží v Guineji, na východ od anglického Zlatého pobřeží. Němci získali tuto kolonii v roce 1885. Rozloha kolonie jest 82,330 čtverečních kilometrů a obyvatelstva je tu asi 2,000,000.)

Poláci utkali se s bolševiky

Londýn, 30. prosince. — K bitvě mezi polskými a bolševickými sbory došlo v distriktu Dombrové, dle zpráv z Moskvy. Bolševici odzbrojili vládní milicii v Ašovském distriktu.

Němečtí radikálové tvoří nový kabinet

Amsterdam, 30. prosince. — Ebertův kabinet padl, dle sdělení Berliner Kreuz Zeitungu. Liebknecht, Ledebour a Eichhorn utvoří nový kabinet.